

při výroku o tom, že jeho rozhodnutí jest konečné, na mysli především odst. 2., větu 2., článku 8. org. zákona č. 125/1927 Sb., v němž jest vysloveno, že rozhodnutí okresního úřadu jako odvolacího ve věcech trestní pravomoci obecní jest konečné. Takového pojetí věci není však správné.

Předmětem sporu vzneseného před okresní úřad byl akt obecního starosty, jímž se členu obecního zastupitelstva ukládá pokuta podle § 44 čes. ob. zř. Pokuta, kterou ukládá starosta podle § 44 čes. ob. zř., jest však pokutou p o ř á d k o v o u, nikoli výronem t r e s t n í pravomoci obecní, o níž jedná § 62 čes. ob. zř., a kterou patrně také ustanovení čl. 8., odst. 2., věta 2. org. zák. jedině má na mysli. Tento předpis tedy na daný případ nedopadá.

Žalovaný úřad mohl však míti na mysli, jak výše podotčeno, také předpis odstavce 3. článku 8. cit. zák., jenž praví, že při sporech, jejichž předmětem jest pouze peněžité plnění, nepřesahující částky 200 Kč, jest odvolání nepřípustno. Ale ani po této stránce není výrok o konečnosti rozhodnutí okresního úřadu v souhlasu se zákonem, neboť v daném případě nešlo o spor, jehož předmětem bylo »pouze peněžité plnění«. Předmětem sporu byla otázka, zda se člen zastupitelstva dopustil porušení své úřední povinnosti a zda proto právem mu byla uložena pokuta. Náhodná okolnost, že pokuta tato jest určena peněžitou částkou, nečiní zdaleka z tohoto sporu spor o pouhé peněžité plnění. Na takového případy však odst. 3. článku 8. cit. zák. zřejmě nedopadá.

(Nález z 26. listopadu 1937, č. 5067/35-3.)

Se zřetelem na ustanovení min. nař. z 23. srpna 1858, č. 129 ř. z. nemůže vykonávati soudnictví v trestních věcech policejních kancelářská síla pomocná.

V trestním řízení policejním prováděl výslechy obviněných a svědků, jakož i trestní nález vyhlásil, zaměstnanec kancelářské služby pomocné.

Žalovaný úřad odvolání, jež tyto nedostatky uplatňovalo, nevyhověl. Nejvyšší správní soud zrušil naříkané rozhodnutí, vycházející z úvah:

Názor žalovaného úřadu, že práce, jež prováděl kancelářský pomocník, mají povahu jen prací pomocných, je nesprávný, neboť ani protokolární výslech obviněného a výslech svědků, ani ústní vyhlášení trestního nálezu za takové práce pokládati nelze. Výslech obviněného a svědků je podstatnou součástí trestního řízení, ve kterém má býti zjištěno, zda obviněný se nedopustil přestupku kladeného mu za vinu, a má tedy čin spáchaný obviněným býti objasněn zjištěním skutečností, jež po právní stránce v konkrétním případě padají na váhu. Ústní vyhlášení nálezu jest úředním výrokem o vině a trestu, a může podle povahy věci býti provedeno jen osobou, jež — jsouc k tomu povolána — o vině a trestu skutečně rozhodla. Majíc obdobu v soudním rozsudku, nemůže býti vyhlášení nálezu pokládáno za práci pomocnou.

Nařízením ministerstva vnitra a spravedlnosti a nejvyššího úřadu policejního z 23. srpna 1858, č. 129 ř. z. byly vydány na základě císařského rozhodnutí z 19. srpna 1858 předpisy o tom, kdo může vykonávat soudnictví ve věci přestupku, jež přísluší vyšetřovat a trestat politickým a policejním úřadům. Ustanovení § 1 tohoto nař., podle něhož soudnictví ve věci uvedených přestupků mohou vykonávat jen ti, kdo prokáží, že vykonali obecnou praktickou zkoušku ze správy politické [písm. c)] nebo zkoušku ze soudnictví policejního a politického tímto nařízením předepsanou [písm. f)], dosud zrušeno nebylo. Nemůže tedy podle toho vykonávat soudnictví v trestních věcech policejních kancelářská síla pomocná. Důvodně proto se vytýká ve stížnosti, že v tomto případě bylo trestní řízení v první stolici provedeno a trestní nález vyhlášen orgánem k tomu podle zákona nepovoláním, a že žalovaný úřad, který takový »trestní nález« potvrdil, dopustil se nezákonnosti.

(Nález z 27. listopadu 1937, č. 511/35-3.)

1. V případech § 20 ob. fin. nov. č. 329/1921 Sb. přísluší osadnímu zastupitelstvu toliko stanovit rozpočet osadního majetku, který se omezuje na příjmy a vydání spojené se správou tohoto majetku. Usnášeti se o úhradě kvoty schodku obecního rozpočtu, která na osadu připadá, přísluší — se zřetelem na výsledky rozpočtu osadního majetku — zastupitelstvu obecnímu.

2. Samostatné dávky a poplatky obecní (§§ 35, 38, 28 ob. fin. nov. č. 329/1921 Sb.) lze zavést vždy jen pro celou obec, nikoli pro jednotlivou osadu.

Stěžující si obec vznesla na spor otázku, zda jest osada oprávněna usnášeti se na úhradě rozpočtového schodku, který na osadu připadá. Nejvyšší správní soud zodpověděl tuto otázku záporně a uvažoval takto:

Již podle obecního zřízení z r. 1864 je nejnižším samosprávným svazem politická obec, nikoliv osada. Obec, nikoliv osada, je nositelem hospodářských a správních kompetencí vyhrazených samosprávě obecní v § 28; samostatná subjektivita osady po stránce právní a hospodářské jest uznána toliko v § 107 potud, že se osadě ponechává správa vlastního jmění, tedy oprávnění, jaké má kterýkoli hospodářský subjekt soukromý. Na tomto stavu nebylo popřevratovým zákonodárstvím o finančním hospodářství svazků územní samosprávy nic změněno. Za svazky takové zákon uznává pouze země, okresy a obce, nikoliv osady (§ 1 zák. 77/1927). Podle § 1 zák. č. 329/1921 Sb., sestaviti jest o všech příjmech a vydáních obce rozpočet, a to podle § 19 zák. č. 77/27 Sb. rozpočet jednotný, který podle § 1 zák. č. 329/1921 obsahovati má všechny příjmy a vydání obce, podniků, ústavů a fondů obecních a obcí spravovaných. Arciř mluví prov. nař. č. 143/1922 Sb. k § 20 ob. fin. nov. o zvláštním rozpočtu příjmů a